

re mundū secūm anī q̄ deus aliter se habet ⁊ per cōsē-
 quens s̄m̄atus. Nec valet dicere q̄ deus incerto
 tempore voluit facere mundū ad ostendendum q̄ a-
 dīs nō existentibus ipse in seipso habuit omnē suf-
 ficiētiam beatitudinis vt tangit. S. L. lec. 2. quoniā
 hoc potest ostendi sine nouitate mundi qz secundum
 ph̄m̄ stante mūdi et eternitate ostenditur q̄ ipse est
 prima et nobilissima causa a quo omnia dependent
 Item deus stante mundi eternitate potuit hoc hos
 minibus reuelare sicut reuelauit mundi creationē
 ergo non oportuit q̄ propter hoc mundum de nouo
 creauit. Forte dicis q̄ ideo oportuit motū de nouo ī-
 cipere. quia alias procederetur in infinitum in per-
 se ordinatis sc̄z in reuolutionibus p̄teritis quarum
 quolibz necessario fuit an̄ istaz ergo per se precessit
 istam. Contra non est incōueniēs in successiuis pro-
 cedere in infinitū. Forte dicis q̄ deus non voluit ab
 eterno producere mundū et ideo non p̄duxit. Nec
 oportet querere aliam cām. Contra tunc hoc esset va-
 num quia vanū est quod non habet determinatam
 causam. Sed in operibus dei nichil potest esse vanū
 cum opera dei sunt magis perfecta q̄ opera nature
 et in primo de aīa reprobatur platonē. r. c. 5. quia nō
 assignabat causam quare deus voluit celum sic mo-
 ueri. Item ph̄s reprobatur anaxagoram quia non as-
 signabat causam quare intellectus in certo tempo-
 re incepit segregare res. Et per intellectum istum
 intelligebat primā intelligentiā vt dicit. Albertus
 ca. 2. Item si deus sic distulit mūdi creationem seq̄-
 tur q̄ in deo sit dilatio et distensio quod est contra
 Albertum. ca. 1.

Quinto oē mouens aut est naturale aut voluntas-
 rium. Sed neutrum incipit mouere nisi aliquo motu
 p̄existente quod patet. Si em̄ artifex non operatur
 hodie s̄z cras. Oportet q̄ per motum dies crastina
 adueniat vel q̄ artifex expectet tempus magis oportu-
 num vel q̄ nūc sit impedit⁹ ergo etiā ita erit de deo
 Item posita cā sufficiēte ponitur effectus s̄z de⁹ ob
 eterno fuit causa sufficiens mundi igitur.

Sexto de⁹ est maxime liberalis ergo q̄ cito pōt
 comunicat alijs rebus suā bonitatē. Item de ratios-
 ne boni est q̄ sit comunicatiuū sui. Sed deo ab eter-
 no cōueniebat ratio boni ergo deus ab eterno dedit
 creaturis participare suaz bonitatē. Forte dicis q̄
 cōcauit suā bonitatē pro tēpore pro quo voluit. S̄z
 tunc queritur quare potius voluit tempus esse cum
 certo principio q̄ ab eterno.

Septimo illud quod est semper in principio et in
 fine sui nunq̄ incipit nec desinit. q̄z naquaq̄ res est
 post sui principii ⁊ ante sui finem. Sed tempus sē-
 per est in sui principio ⁊ ī sui fine. Nichil em̄ est tē-
 poris nisi instans quod est finis p̄teriti ⁊ principium
 futuri ergo tēp⁹ nunq̄ incipit nec desinit s̄z semp̄ ē ⁊
 p̄ cōsequēs mot⁹ semp̄ ⁊ mobile sēper ⁊ tot⁹ mūd⁹
 tēp⁹ em̄ nō ē sine motu. nec mot⁹ sine mobili nec mo-
 bile sine mūdo. S̄z diceret q̄ primū istas tēporis nō
 ē finis p̄teriti nec vltimū principii futuri. Sed cōtra
 nūc tēporis sēper cōsiderat⁹ vt fluēs ⁊ in hoc differt
 a nūc eternitatis s̄z qd̄ fluit ab alio ī aliud fluit ergo
 opz oē nūc a priori in posteri⁹ fluere ergo impossi-
 bile est esse aliquod primum vel vltimum nunc.

Octauo mot⁹ sequitur mobile ⁊ tēpus seq̄tur mo-
 tū sed primū mobile cū sit circulare nō h̄z principium
 neq̄ finē q̄ neq̄ mot⁹ neq̄ tēp⁹ h̄z principii ⁊ sic idēq̄
 pri⁹. Forte dicis q̄ h̄z ipm̄ corp⁹ circulare nō habeat

principium magnitudinis habet tamen principium
 durationis. Contra duratio motus sequitur mens-
 suram magnitudinis quia secundum philosophum
 quanta est magnitudo tantus est et motus et tantus
 tempus. si ergo in magnitudine corporis circularis
 non est aliquod principium. Nec in magnitudine
 motus et temporis erit principium et per p̄ns nec ī
 eorum duratione cum eorum duratio et precipue tē-
 poris sit eorum magnitudo.

¶ Nono. deus est causa rerū per sc̄iaz suam. Sc̄ia
 autem relatiue d̄r ad sc̄ibile cui⁹ igitur relatiua sint
 simul natura et sc̄ia dei sit eterna videtur q̄ res sint
 ab eterno producte. Item deus precedit mundum
 aut natura tantum aut duratione. Si natura tm̄ s̄z
 cut cā effectū sibi coeui videtur. q̄ cui⁹ deus fuerit
 ab eterno q̄ ⁊ creature fuerit ab eterno. Si autē p̄-
 cedit mundū duratione ergo est accipere aliquā du-
 rationem priorē duratione mundi que se habet ad
 durationē mundi vt prius ad posterius. S̄z duratio
 que habet prius et posterius est tempus ergo ante
 mundū fuit tēpus ⁊ per p̄ns motus et mobile igitur.

¶ Decimo. Augustin⁹ dicit deū ab eterno d̄m̄ nō
 fuisse quod dicere nolo. S̄z quicūq̄ fuit d̄ns habuit
 creaturā sibi subiectā ergo non est dicendū q̄ crea-
 tura nō fuit ab eterno. Item deus potuit mundum
 producere anteq̄ produxerit alias impotens fuisset
 sc̄iuit etiam ante producere. alias ignorans esset er-
 go etiam videtur q̄ voluit alias inuidus fuisset er-
 go videtur q̄ nō incepit de nouo producere crea-
 turas. Itē omne quod est infinitum est cōmunicabi-
 le creature. sed eternitas est quoddā finitum. Alias
 nichil posset esse vltra eternitatē dicitur em̄. Exodi.
 17. d̄ns regnabit in eternum et vltra ergo videtur
 q̄ creatura fuerit capax eternitatis et sic cōueniēs
 fuit diuine bonitati creaturā ab eterno producere.

¶ Undecimo oē q̄ incipit habet mensuram sue du-
 rationis. sed tempus non pōt h̄re aliquā mensuram
 sue durationis. Non em̄ mensurat⁹ eternitate qz sic
 semp̄ fuisset. nec euo qz sic imppetuuz duraret. nec
 tēpore qz nichil est mēiura sui⁹ ipsius ergo tēp⁹ non
 incepit esse et ita nec mobile nec mūdus. Item si tē-
 pus incepit esse aut incepit esse ī tēpore vel ī istā
 tē sed non ī instanti qz ī instanti tempus nondum
 est nec ī tēpore qz sic nichil tēporis an̄ tēp⁹ termis-
 num esset. nichil em̄ rei est anteq̄ res esse incipiat
 ergo tempus non incepit esse. Item deus ab eterno
 fuit causa rerum alias oporteret dicere q̄ prius fuit
 causa ī potentia et postea ī actu et sic esset aliqd̄
 prius quod reduceret ipsum de potentia ī actum
 quod est impossibile nichil autez est causa nisi cau-
 satum habeat ergo fuit ab eterno creatus.

¶ Duodecimo verū et ens cōuertunt⁹ s̄z multa sunt
 vera ab eterno sicut hominē nō eē asinum et mūdū
 futurū eē et similia ergo multa sunt entia ab eterno
 ⁊ nō solū de⁹. Sed diceret oīa ista sūt vera veritate
 prima. S̄z cōtra alia veritas ē hui⁹ p̄pōnis mūdus
 est futur⁹ ⁊ huius hō nō ē asinus qz posito p̄ impos-
 sibile q̄ vna sit falsa adhuc reliq̄ erit v̄a. S̄z v̄itas
 priā nō est alia ⁊ alia ergo nō sūt vera veritate priā.

¶ Tertiodecimo sc̄dm̄ ph̄m̄ ī predicamentis ex eo
 q̄ res est vel non est oratio vera vel falsa est. Si igitur
 multe p̄pōnes vere sunt ab eterno videtur q̄
 res per eas signate ab eterno extiterint. Item deo
 idem est dicere q̄ facere vnde ī psal. dixit et fa-
 cta sunt. Sed dicere dei est eternum alias fili⁹ qui